

4709
9.12.13

9/12/2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Θέμα: «Συνθήκες εργασιακού μεσαίωνα για τις εργαζόμενες και τους εργαζόμενους στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας»

Οι εταιρείες καθαρισμού αποτελούν ίσως το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα εφαρμογής της ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, κατάφωρης παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας, και καταπάτησης στοιχειωδών εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Παραβιάσεις που αφορούν στην καταβολή των νομίμων αποδοχών, στα ωράρια εργασίας, στην τήρηση των συλλογικών και ατομικών συμβάσεων και βλαπτικές μεταβολές των όρων εργασίας των εργαζομένων είναι συνήθεις πρακτικές των εταιρειών καθαρισμού. Πρακτικές που συχνά συνοδεύονται από άμεσες ή έμμεσες πιέσεις που φτάνουν μέχρι τον εκβιασμό, με αποτέλεσμα τις εκδικητικές αλλαγές στους όρους αμοιβής και εργασίας και την απόλυση .

Η μη καταβολή των αποδοχών για το σύνολο των ωρών εργασίας, των προσαυξήσεων για υπερωριακή απασχόληση , νυκτερινή εργασία , εργασία σε Κυριακές και αργίες, η μη καταβολή των επιδομάτων προϋπηρεσίας, η μη τήρηση των ωραρίων εργασίας που προβλέπονται από την συλλογική σύμβαση και τους θεωρημένους πίνακες προσωπικού και ωρών εργασίας, η συνεχής αλλαγή ωραρίου και τόπου εργασίας ακόμα και μέσα στην ίδια ημέρα, οι πιέσεις για υπογραφές σε έγγραφα συμβάσεων ή εξοφλητικών αποδείξεων που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά της πλήρους καταπάτησης των εργασιακών αλλά και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο χώρο των εταιριών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, όπως αυτά προκύπτουν από τις καταγγελίες των εργαζομένων και των σωματείων τους.

Εξάλλου ,αυτό επιβεβαιώθηκε περίτρανα και από την έρευνα του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ που πραγματοποιήθηκε από ομάδα επιστημόνων υπό τον καθηγητή Γιάννη Κουζή για λογαριασμό της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας και της Π.Ε.Κ.Ο.Π. με τίτλο: «Οι εργασιακές σχέσεις στον κλάδο του καθαρισμού» , έρευνα η οποία παρουσιάστηκε τον Ιανουάριο του 2009, λίγες ημέρες μετά το δολοφονικό κτύπημα στην συνδικαλίστρια Κωνσταντίνα Κούνεβα.

Την τελευταία τριετία η κατάσταση για τους εργαζόμενους στον κλάδο έχει γίνει ακόμα χειρότερη, λόγω των αντεργατικών νόμων που έχουν ψηφιστεί από τις μνημονιακές κυβερνήσεις και οδήγησαν στην ουσιαστική κατάργηση των περισσότερων συλλογικών συμβάσεων εργασίας (όπως και της ΣΣΕ παροχής υπηρεσιών στις οποίες υπάγονταν οι εργαζόμενοι στον κλάδο του καθαρισμού). Με την θέσπιση του κατώτερου νομίμου μισθού σύμφωνα με την υποπαράγραφο ΙΑ11 του Ν. 4093/2012 στα 586,08 ευρώ και του κατωτέρου ημερομισθίου στα 26,18 και την κατάργηση των επιδομάτων έχει επέλθει μεγάλη μείωση των αποδοχών των εργαζομένων στις εταιρείες καθαρισμού.

Την ίδια ώρα η απορρύθμιση της αγοράς εργασίας οδηγεί στην ένταση της εργοδοτικής αυθαιρεσίας και των πιέσεων στους εργαζόμενους, ενώ συγχρόνως η τραγική οικονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου της εργασίας από τις πολιτικές των μνημονίων και η εκτόξευση της ανεργίας στη χώρα δημιουργούν συνθήκες ακραίας εργασιακής ανασφάλειας ιδιαίτερα σε ένα κλάδο χαμηλής ειδίκευσης, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να γίνονται εξαιρετικά ευάλωτοι στην εργοδοτική αυθαιρεσία.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση εταιρείας καθαρισμού η οποία σύμφωνα με καταγγελίες που έχουν γίνει στην Επιθεώρηση Εργασίας υποχρέωνε τους εργαζόμενους να επιστρέφουν μέρος των καταβαλλομένων μέσω τραπεζής μισθών, μια τακτική που όπως φαίνεται από τις καταγγελίες εργαζομένων και σωματίου δεν αποτελεί δυστυχώς μοναδική περίπτωση. Οφειλές δεδουλευμένων 2 έως 4 μηνών, συνεχείς εκβιασμοί σε εργαζόμενους να υπογράψουν εξοφλητικές αποδείξεις χωρίς να έχει καταβληθεί η μισθοδοσία τους και απολύσεις ή εκδικητικές βλαπτικές μεταβολές στον τόπο και το χρόνο εργασίας όσων τολμούν να αντιδράσουν - όπως επανειλημμένα έχει καταγγείλει και η ΠΕΚΟΠ συμπληρώνουν την εικόνα του εργασιακού μεσαίωνα που επικρατεί στο χώρο αυτό.

Η εικόνα αυτή ουσιαστικά αντικατοπτρίζει με πιο έντονα χρώματα τη γενικότερη κατάσταση που επικρατεί συνολικά στην αγορά εργασίας, προοιωνίζοντας το μέλλον των εργαζομένων όλης της χώρας και τη σταδιακή μετατροπή της Ελλάδας σε ένα ευρωπαϊκό πείραμα πλήρους απορρύθμισης της αγοράς εργασίας και κατάργησης ακόμα και των στοιχειωδών εργασιακών δικαιωμάτων σύμφωνα με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που επιτάσσουν τα μνημόνια.

Την ίδια ώρα η απουσία του ελεγκτικού μηχανισμού είναι κάτι παραπάνω από ορατή. Το ΣΕΠΕ αδυνατεί να υπερασπίσει αποτελεσματικά τους εργαζόμενους από την εργοδοτική αυθαιρεσία και την καταπάτηση των εργασιακών τους δικαιωμάτων και να εξασφαλίσει την τήρηση της εναπομείνουσας εργατικής νομοθεσίας. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των επιθεωρητών εργασίας το ΣΕΠΕ αδυνατεί να επιτελέσει το έργο του, λόγω της έλλειψης προσωπικού και τη συνεχή μείωσή του αριθμού των επιθεωρητών, το κλείσιμο υπηρεσιών και την έλλειψη υποδομών.

Οι έλεγχοι που γίνονται από το ΣΕΠΕ ουσιαστικά αφορούν μόνο καταγγελίες και ελέγχους για την ανασφάλιστη εργασία και το τελευταίο διάστημα παρατηρείται πλήρης έλλειψη τακτικών και προγραμματισμένων ελέγχων, ακόμα και σε κλάδους εγνωσμένα υψηλής παραβατικότητας όπως ο κλάδος του καθαρισμού.

Συγχρόνως όλο και μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων και δημοτικών υπηρεσιών και νοσοκομείων αναθέτουν την καθαριότητα σε εργολάβους καθαρισμού καταργώντας τις θέσεις καθαριστών/στριών και απολύοντας τους εργαζόμενους σε αυτές. Χαρακτηριστικό είναι το πρόσφατο παράδειγμα των απολύσεων των εργαζόμενων στην καθαριότητα στο Υπουργείο Οικονομικών. Η ανάθεση σε εργολάβους της καθαριότητας αποτελεί μια πολιτική που παγιώνεται στους δημόσιους και στους, ελεγχόμενους από το δημόσιο, φορείς επιφέροντας τεράστια προβλήματα στους εργαζόμενους που οδηγούνται αναγκαστικά να αναζητήσουν εργασία μέσω των εργολάβων καθαρισμού χωρίς στοιχειώδη εργασιακά δικαιώματα. Το αποτέλεσμα είναι ότι μοναδικοί ωφελημένοι από τη διαδικασία είναι οι εργολάβοι καθαριότητας, γεγονός που εγείρει τεράστια ερωτηματικά σχετικά με το ποια συμφέροντα εξυπηρετούν οι συγκεκριμένες πολιτικές .

Οι διατάξεις των νόμων που υποτίθεται ότι εξασφαλίζουν πως οι εταιρείες καθαρισμού θα πρέπει να σέβονται την εργατική νομοθεσία (Ν.3863/2010 αρθ.68 και Ν.4144/2013 αρθ. 22) προκειμένου να μπορούν να αναλαμβάνουν εργολαβίες

από το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τους Ο.Τ.Α. και τους Οργανισμούς του Δημοσίου και προβλέπουν έκπτωση του εργολάβου σε περίπτωση σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος (όπως στην περίπτωση επιβολής δύο προστίμων για παραβάσεις υψηλής ή πολύ υψηλής σοβαρότητας κατ. εφαρμογή της ΥΑ 2063/Δ1632/2010) συνήθως μένουν στα χαρτιά.

Επίσης με τον Ν 4144/2013 αρθ.22 προβλέπεται η τήρηση από το ΣΕΠΕ Μητρώου Παραβατών Εταιρειών Παροχής Καθαρισμού ή /και Φύλαξης και υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να υποβάλλει αίτημα στο ΣΕΠΕ για την χορήγηση πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμων που έχουν επιβληθεί στους υποψήφιους εργολάβους, δίνοντας το δικαίωμα στην αναθέτουσα αρχή να αποκλείσει από τη σύναψη σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες λόγω διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος (επιβολή τουλάχιστον 2 προστίμων άνω των 10.000ευρώ για παραβάσεις υψηλής ή πολύ υψηλής σοβαρότητας, κήρυξη ως έκπτωτης της εταιρείας, ή επιβολή της κύρωσης της προσωρινής διακοπής λειτουργίας) κατά την τελευταία τριετία.

Δυστυχώς και οι διατάξεις αυτές μένουν κενό γράμμα καθώς, αφενός δεν έχει λειτουργήσει ακόμα το μητρώο παραβατών και αφετέρου αποτελεί ερωτηματικό, ακόμα και όταν αυτό λειτουργήσει, κατά πόσο θα μπορεί να δίνει την πραγματική εικόνα της παραβατικότητας των εταιρειών, με δεδομένη την έλλειψη τακτικών ελέγχων.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1.Προτίθεται να πάρει μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων εργασιακού μεσαίωνα που προσπαθούν να επιβάλλουν πολλοί εργολάβοι καθαρισμού, για την προστασία των εργαζομένων από την ακραία καταπάτηση των εργασιακών τους δικαιωμάτων και το κλίμα εκφοβισμού και απειλών ή θα συνεχίσει την ουσιαστική ανοχή δείχνοντας το δρόμο της καταστρατήγησης κάθε έννοιας εργασιακού δικαιώματος και στις υπόλοιπες επιχειρήσεις της χώρας ;

2.Θα συνεχίσει η κυβέρνηση στο δρόμο της πλήρους απορρύθμισης της αγοράς εργασίας και κατάργησης των εργασιακών δικαιωμάτων ή θα επαναφέρει το

θεσμό της υποχρεωτικής Διαιτησίας και την ουσιαστική δυνατότητα ύπαρξης συλλογικών συμβάσεων;

3.Έχει γίνει προγραμματισμός για διενέργεια τακτικών ελέγχων και επανέλεγχων σε κλάδους αυξημένης παραβατικότητας όπως ο κλάδος της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού;

4. Πότε θα λειτουργήσει το Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή / και Φύλαξης σύμφωνα με τον Ν 4144/2013;

Οι ερωτώντες βουλευτές:

Μάρκας Κώστας

Βούτσης Νίκος

Καραγιαννίδης Χρήστος

Μητρόπουλος Αλέξης

Μπόλαρη Μαρία

Σταθάς Γιάννης

Στρατούλης Δημήτρης

Χαραλαμπίδου Δέσποινα